

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/62/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717200870
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3717200870.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek senátu Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. S., narodeného XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného v konaní : Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa rodičov: matky, D. S., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom G., N. XX/XX, zastúpenej: Mgr. Juraj Janco, advokát so sídlom Ilava, Mierové námestie 52/6, a otca, N. K., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom Púchov, J. slobody XXXX/XX, zastúpeného: Z. L. Z., advokátka so sídlom Považská Bystrica, M.R.Štefánika 157/45, o návrhu otca o zmenu priezviska maloletého, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/18/2017-32 zo dňa 15. marca 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal, aby súd udelil za matku maloletého súhlas k zmene priezviska z priezviska S. na K.. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) a § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Okresný súd z vykonaného dokazovania zistil, že rodičia maloletého nie sú manželia, nežijú spolu a dňa 28. 12. 2015 sa im narodilo dieťa s menom S.. Podľa zápisu v rodnom liste v knihe narodení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Osobitná matrika v Bratislave vo zväzku OR1/102, ročník 2015, strana 218, pod poradovým číslom 653 je ako priezvisko zapísané meno S., pričom mená rodičov sú uvedené otec N. K. a matka D. S.. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7C/63/2016-28 zo dňa 21. 06. 2016 bol mal. S. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať výživným na maloletého po 200,- € mesačne. Súd v konaní v časti o návrhu na určenie otcovstva k maloletému S. S. zastavil z titulu späťvzatia návrhu dôvodiac, že v priebehu konania došlo k uznaniu otcovstva zo strany otca k dieťaťu súhlasným vyhlásením oboch rodičov pred orgánom povereným viesť matriku. Otec uviedol, že žiada o zmenu priezviska z toho dôvodu, že má dieťa veľmi rád a chce sa podieľať na jeho výchove a v budúcnosti chce požiadať súd o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti. Taktiež poukazoval na rozhodnutie Okresného súdu Považská Bystrica 4P/3/2017 na základe ktorého rozhodnutia mu bol rozšírený styk s dieťaťom. Ďalej poukázal, že má veľmi pozitívny vzťah k dieťaťu a bolo by vhodné nakoľko sa jedná o jeho prvého syna, aby sa volalo tak isto ako aj on, teda aby niesol priezvisko po ňom. S uvedením priezviska maloletého S. len z toho dôvodu, že v tom čase, kedy uznal otcovstvo k dieťaťu na príslušnom úrade sa viedlo na tunajšom súde konanie ohľadom

úpravy styku a týmto spôsobom chcel dosiahnuť čo najpriaznivejší výsledok, teda aby mohol mať dieťa. V inom prípade by s týmto nesúhlasil. Nebránil sa určeniu otcovstva, ale práve určenie otcovstva jeho vyhlásením pred príslušným úradom podmieňoval priezviskom maloletého, čo matka odmietala a preto nedošlo k uznaniu otcovstva ihneď po narodení dieťaťa. Túto skutočnosť matka neuznáva a uviedol, že matka odmieta na príslušnom úrade podať žiadosť o zmenu priezviska. Matka uviedla, že nesúhlasí s tým, aby sa dieťaťu menilo priezvisko, nakoľko na to nevidí dôvod.

3. Pri uznaní otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov je jednou z podmienok, aby sa rodičia dohodli na tom, ako sa ich spoločné dieťa bude volať. V čase kedy otec súhlasným vyhlásením prehlásil svoje otcovstvo k dieťaťu súhlasil aj s tým, aby sa dieťa volalo po matke, teda S.. Okresný súd dospel k záveru, že v súčasnej dobe nie je potrebné aby sa daný status zmenil, a teda aby maloletému S. bolo zmenené priezvisko na K.. Skutočnosť, že otec má dieťa rád, že sa chce podieľať na jeho starostlivosti, a že v budúcnosti chce požiadať o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti, nie je právnym dôvodom na to, aby súd takýmto výrazným spôsobom zasiahol do práv dieťaťa a povolil zmenu priezviska. Okresný súd zastáva názor, že v súčasnosti je dieťa prioritne vychovávané matkou, žije u matky, nesie priezvisko také isté ako matka, a preto nezhoda mien medzi ním a matkou by mohla v budúcnosti so sebou prinášať určité problémy. Na základe všetkých týchto skutočností návrh ako neodôvodnený zamietol.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec dieťaťa, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že jeho návrhu vyhovie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že na zmenu priezviska dieťaťa existujú legitímne dôvody tak na strane dieťaťa ako aj na jeho strane, ako biologického otca, ktorý prejavuje o svojho syna enormný záujem nielen tým, že vypomáha matke pri starostlivosti o dieťa, ale aj tým, že pravidelne prispieva na jeho výživu. V čase narodenia dieťaťa boli vzťahy medzi ním a matkou dieťaťa vyhrotené, matka, aby mu uškodila, podmienila jeho otcovstvo tým, že mal. S. bude niesť priezvisko po nej. Pod tlakom okolností mu nezostávalo nič iné len súhlasiť. Okresný súd nevzal do úvahy, že zmena bude v záujme maloletého, aby v budúcnosti niesol priezvisko po svojom biologickom otcovi, ktorý je zapísaný v jeho rodnom liste, resp. aby žil v usporiadaných rodinných vzťahoch a mal pocit spolupatričnosti so svojim otcom. Dôvod, na ktorý poukázal okresný súd, že dieťa je vychovávané prioritne matkou, žije u nej a nesie priezvisko ako matka, nie relevantný a nie v súlade § 35 zákona o rodine. Sociálny vývoj spoločnosti na Slovensku zaznamenal podstatný nárast detí narodených mimo manželského zväzku, preto nevidí žiaden objektívny dôvod na to, aby mal. S. nemohol niesť priezvisko po svojom otcovi. Napriek tomu, že nežijú v spoločnej domácnosti, snaží sa s dieťaťom prehlbovať vzájomné citové väzby, interpersonálne vzťahy a podieľať sa na jeho výchove v rámci svojich možností.

5. Matka dieťaťa sa k odvolaniu otca písomne vyjadrila tak, že s napadnutým rozsudkom sa stotožňuje a žiada, aby ho odvolací súd potvrdil. Otec dieťaťa v odvolaní len opakuje svoje tvrdenia a námietky, ktoré uviedol už v návrhu a ku ktorým sa už vyjadrila. Otcovstvo k dieťaťu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, ale až v máji 2016, keď mal maloletý už 5 mesiacov a potom, čo podala na súd návrh na určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletému. Súčasne sa dohodli, že maloletý bude mať priezvisko S.. Dovtedy žalobca otcovstvo uznať odmietal, odmietal platiť výživné na dieťa. Nikdy mu nesľúbila, že by sa v budúcnosti malo priezvisko dieťaťa zmeniť, vždy trvala na tom, aby mal priezvisko S.. Nebolo to kvôli tomu, že by ich vzťahy boli vyhrotené a chcela otcovi uškodiť. Vzťah účastníkov, z ktorého sa maloletý S. narodil, trval niekoľko mesiacov a k jeho definitívnemu ukončeniu došlo predtým, než zistila, že čaká dieťa. V čase narodenia S. už žiaden partnerský vzťah niekoľko mesiacov nemali. Otcovi nebráni stretávaní sa s dieťaťom. Poukázala na § 6 ods. 1 zákona o mene a priezvisku, podľa ktorého zmenu mena alebo priezviska možno povoliť najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú nato dôvody hodné osobitného zreteľa. V konaní neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by nesvedčali zároveň aj pre ponechanie súčasného priezviska. Pokiaľ otec uvádza svoj záujem o dieťa, starostlivosť, poskytovanie výživy, spolupatričnosť s rodinou a podobne, obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti a uvedené dôvody sú v zásade rovnako silné na oboch stranách. V prospech zachovania súčasného priezviska svedčí osobná denná starostlivosť matky, to, že dieťa je zverené do jej osobnej starostlivosti a to, že obnovenie spolužitia účastníkov neprichádza do úvahy. Bolo by podľa jej názoru nelogické a neúčelné a aj v rozpore so záujmami dieťaťa, aby maloletý, ktorý žije v domácnosti s matkou, mal priezvisko po otcovi, s ktorým v spoločnej domácnosti nežije. Podstatným dôvodom pre zmenu priezviska dieťaťa býva podľa súdnej praxe situácia, keď dieťa, ktoré má priezvisko po jednom z rodičov, žije v spoločnej domácnosti s druhým rodičom, ktorý má iné priezvisko ako dieťa. Tento prípad je však úplne odlišný.

6. Opatrovník sa odvolaniu otca písomne nevyjadril.

7. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) . V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania matky nariaďovať pojednávanie. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok okresného súdu je vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. Na základe preskúmania správnosti výroku rozsudku okresného súdu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Krajský súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s týmito skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje. Zároveň však považuje za potrebné k dôvodom odvolania uviesť nasledovné:

10. V danom prípade sa otec dieťaťa svojim návrhom domáhal aby súd udelil za matku maloletého súhlas k zmene priezviska z priezviska S. na K. s odôvodnením, že má dieťa veľmi rád a chce sa podieľať na jeho výchove, v budúcnosti chce požiadať súd o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti.

11. V preskúmvanej veci okresný súd rozhodoval podľa § 35 zákona o rodine. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá dohodu rodičov vo veciach súvisiacich s týmito výkonov. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatných vecí na návrh niektorého z rodičov súd. Uvedené zákonné ustanovenie otázku zmeny priezviska dieťaťa síce výslovne neuvádza, v súdnej praxi sa však považuje za podstatnú vec aj zmena priezviska maloletého dieťaťa. Rozhodovanie súdu o podstatných veciach pri výkone rodičovských práv a povinností, na ktorých sa rodičia nedohodli, musí vždy vychádzať zo záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý.

12. Určenie mena priezviska maloletého dieťaťa je dôležitým právom a povinnosťou, ktoré prináleží obom rodičom. Zmena priezviska dieťaťa je však zásahom nielen do práv rodičov, ale do práv dieťaťa. Ak sa teda rodičia o zmene priezviska dieťaťa nedohodli, môže dať súd súhlas jednému z rodičov po podaní žiadosti o zmenu priezviska len vtedy, ak sú pre takéto opatrenie dané skutočne závažné dôvody.

13. Krajský súd vychádzajúc zo skutkového stavu tak, ako ho zistil okresný súd, konštatuje, že v danej veci otcom deklarovany dôvod na zmenu priezviska nie je právne relevantným dôvodom na zmenu priezviska dieťaťa, i s prihliadnutím na jeho najlepší záujem. Dieťa vo veku necelých dvoch rokov nepochybne neprikladá priezvisku taký význam, aby z odlišnosti priezvisk samo dokázalo vytvoriť problém. V dôsledku možnosti ponechania si pôvodného priezviska v manželstve, v dôsledku rozširujúceho sa počtu spolužití mimo manželstva, ako aj v dôsledku vysokej rozvodovosti, bude zrejme zhodné priezvisko rodičov dieťaťa zakrátko menšinovým javom. Preto nemôže rozdielnosť priezviska dieťaťa a rodiča predstavovať tak zásadný problém, ako ho vníma otec dieťaťa. Náležité vysvetlenie takejto rozdielnosti je schopné utlmiť aj prípadné negatíva pociťované v jej dôsledku dieťaťom. Ako v mnohom inom, aj tu je prvoradé vysvetlenie zo strany rodiča, osobitne toho, ku ktorému je väzba dieťaťa silnejšia. Aby bolo takéto vysvetlenie pre dieťa dôveryhodné, musí vychádzať z predpokladu akceptovania plnohodnotného postavenia druhého rodiča ako nezameniteľnej osoby v živote dieťaťa.

14. Vzhľadom na uvedené považoval okresný súd podmienky pre zmenu priezviska správne za nenaplnené, a preto krajský súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

15. Krajský súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 v spojení s § 2 ods. 1 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).